

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Grundpension (SOU 2019:53)

Socialdepartementets diarienummer S2019/05151/SF

Försäkringskassan begränsar yttrandet till de delar som berör vår verksamhet.

5.2 Garantipension för den som är född 1938 eller senare

I artikel 58 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (förordning 883/2004) finns bestämmelser om hur en minimiförmån ska hanteras av bosättningsstaten.

Utredningen har inom ramen för uppdraget utrett hur en minimiförmån ska samordnas enligt förordning 883/2004.

I delbetänkandet dras slutsatsen att en minimiförmån endast behöver betalas ut till personer bosatta i medlemsstatens territorium. Detta innebär att de normala samordningsbestämmelserna, såsom bestämmelserna om pro rata-beräkning och export av förmåner, inte ska tillämpas när personen är bosatt i en annan medlemsstat.

Försäkringskassan menar att det är möjligt att göra en annan tolkning när det gäller beräkning och export av minimiförmåner när personen är bosatt i en annan medlemsstat. Det framgår av lydelsen i artikel 58 att det *tillägg* som ska utges av bosättningsstaten inte behöver exporteras. Förmånen som sådan skulle dock kunna omfattas av förordningens allmänna bestämmelser i avdelning I och även bestämmelserna om pro rata-beräkning i avdelning III, kapitel 5, när personen är bosatt i en annan medlemsstat. Den del av förmånen som inte utgör tillägget kan alltså i så fall betalas ut till personer bosatta i andra medlemsstater.

Det finns ingen bestämmelse som anger att förordningens övriga bestämmelser inte skulle vara tillämpliga endast av det skälet att en förmån är att betrakta som en minimiförmån. Det finns inte heller någon praxis eller doktrin som anger på vilket sätt en minimiförmån ska samordnas när medlemsstaten inte är bosättningsstat. I målet C-189/16, Zaniwicz-Dybeck, som handlar om Sveriges garantipension, uttalar EU-domstolen att bestämmelserna om pro rata-beräkning inte ska tillämpas vid beräkningen av en minimiförmån. I det aktuella målet var Sverige bosättningsstat. Det är oklart hur stor räckvidd EU-domstolens uttalande har då domstolen normalt endast uttalar sig om förhållandena i det ärende som är föremål för prövning.

5.6.2 Sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning är en minimiförmån

Försäkringskassan delar utredningens bedömning att sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning är minimiförmåner.

Försäkringskassan anser att det krävs en ändring av lagstiftningsförteckningen enligt artikel 9 i förordning 883/2004 eller någon annan tydlig grund för att Försäkringskassan ska kunna ändra sin tillämpning gällande sjukersättning och aktivitetsersättning i form av garantiersättning.

Försäkringskassan har inte några synpunkter på utredningen i övrigt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Nils Öberg efter föredragning i närvaro av rättschef Michael Erliksson, avdelningschef Marie Axelsson och rättslig expert Ulrica Svedell, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Michael Erliksson